

Muistio

HARJUN TERVEYDEN ASIAKASRAATI

26.9.2023 klo 17.30-19.30 Lahden sote-keskus, Masto, 6. krs, kabinetti

Paikalla: 8 raatilaista, 4 poissa

Harjun terveydestä: toimitusjohtaja Petja Orre (aloituspuheenvuoro/teams), terveyssosiaalityön palvelupäällikkö Marjo Taipale (puheenjohtaja/sihteeri), johtava hammaslääkäri Eija Peltonen, johtava hoitaja/suun terveydenhuolto Satu Lahnalahti, syventävää käytännön harjoittelua suorittava hammaslääkäri Anni Broma

TEEMA: SUUN TERVEYDENHUOLTO

1. Johdatus illan aiheeseen & ajankohtaista Harjun terveydestä/Toimitusjohtaja Petja Orre

- Perusterveydenhuollon hoitotakuun kiristyminen 1.9.2023 alkaen
- Digiklinikan Päijät-sote sovellus: 22 000 käyttäjää on ladannut sovelluksen, 10 000 aktiivista käyttäjää. Tavoite on tuplata käyttäjämäärä loppuvuoden aikana.
- Suun terveydenhuollossa käyntejä reilusti yli 100 000 vuoden aikana. Puheluita ei niin paljon kuin avosairaanhoidossa. Yhä useampi asiakas hakeutuu yksityiseltä puolelta julkiselle puolelle hammashoittoon. NPS asiakastyytyväisyys on huippuluokkaa suun terveydenhuollossa.

2. Suun terveydenhuolto/Johtava hammaslääkäri Eija Peltonen

- Suunterveys on osa koko kehon terveyttä ja hyvää elämänlaatua
- Tieteellisesti on todistettu huonon suunterveyden yhteys merkittäviin kansansairauksiin kuten valtimonkovettumatautiin, diabetekseen ja lihavuuteen
- Hammasplakki on bakteerien muodostama vaalea peite, joka kertyy hampaiden pinnoille
- Hammasplakin bakteerit aiheuttavat tulehduksia, kuten ientulehdusta, hampaiden kiinnityskudosten tulehdusta eli parodontiittia ja hampaiden reikiintymistä
- Plakin määrä hampaistossa on mitattavissa oleva kuten verenpaine:
Suun terveydenhuollossa hammaslääkäri tai suuhygienisti kertoo asiakkaalle käynnin yhteydessä plakkikoodin, joka on helppo, nopea ja selkeä tapa arvioida hampaiden puhtautta asteikolla 0–3.
- **Plakkikooditulos 0**
- Hampaasi ovat puhtaat, eikä niissä juurikaan näy plakkia. Hampaiden puhdistaminen sujuu hyvin jo omaksumillasi omahoidon keinoilla. Hieno tulos, jatka samaan malliin!
- **Plakkikooditulos 1**
- Hampaissasi näkyy plakkia hankalasti tavoitettavissa kohdissa. Tämän tuloksen saatua voit tarkastella kotona hampaiden harjaustekniikkaasi. Jääkö jokin kohta vähemmälle huomiolle ja voitko tsemppata harjauskertojen määrässä? Voit kokeilla sähköhammasharjaa yhtenä vaihtoehtona. Monesti sen käyttö tehostaa hampaiden puhdistamista ja johtaa hyviin tuloksiin nopeasti.
- **Plakkikooditulos 2 tai 3**
- Hampaissasi on plakkia keskimääräistä enemmän tai runsaasti. Punnitse, voisitko kasvattaa harjauskertojen määrää? Löytyisikö hampaiden hoidolle aikaa pari kertaa päivässä, tai voisitko ajoittaa iltaisen hammaspesun vähän aikaisempaan, ennen kuin väsymys yllättää?
- Plakkikoodituloksen saatuaan voi asettaa tavoitteen hampaiden puhtaudella ja seurata sen toteutumista
- Plakkiväritabletilla voi kotona testata plakkikooditulosta
- Työn tekeminen suussa ja plakin vaikutus työn onnistumiseen: kun hampaat on pesty ennen vastaanottoa, niin hammashoito onnistuu paremmin

3. Ennakkotehtävän purkaminen

- sähköinen kysely etukäteen hampaiden pesusta ennen hammaslääkärin vastaanottoa, tunnettaanko PLAK-koodi ja mistä on kuullut PLAK-koodista

4. Parityöskentely

Mitä ajatuksia/kysymyksiä heräsi

- Herätti, "hyvä asia", eivätkö ihmiset todellakaan pese hampaitaan ennen vastaanottoa?
- Kokonaan uusi asia, esim. PLAK koodi ei ole yleisesti tunnettu
- Mielenkiintoinen, uusi tapa seurata hampaiden puhtautta
- Mikä on yksityisen ja julkisen puolen osuus
- Hämmästyks "Saako värjääviä tabletteja edelleen", eivät kuulu menneeseen aikaan

Mitä voisi tehdä tilanteen parantamiseksi

- Tiedon jakaminen julkisesti, esim. televisiossa, lehdessä
- Ehdotus: "Jos hampaat pesemättä, niin 5 euron lisämaksu", "Jos on hyvin pestyt hampaat, voisi saada 5 euron alennuksen"
- Joku porkkana pitäisi olla, voisi tehotta etenkin nuorison osalta
- Painetta voisi luoda Erikoissairaanhoidon puolelle, esim. reumalääkärin olisi hyvä painottaa suun terveydenhuollon tarvetta, asia on siellä ikään kuin pimennossa
- Ilmoittautuessa kun laittaa kelakortin lukijaa muistutus "Olethan pessyt hampaat"
- Tekstiviestimuistutuksen yhteydessä muistutus asiasta
- Odottaessa omaa aikaa: 1-2 vkon jakso (tehoisku), hoitaja voisi käydä kysymässä, onko hampaat pesty ja jos ei ole, niin hoitaja antaisi hammasharjan
- Vastaanottokutsuissa vakava maininta "hampaiden puhdistaminen ennen vastaanottoa ehdottoman tärkeää"
- Mittari PLAK koodi olisi vakiona mukana vastaanottokäynneissä◇ ihminen motivoituu, jos tilanne kehittyy parempaan suuntaan ja päinvastoin
- Aikaa varatessa kerrotaan, että hampaat tulisi olla pesty
- Tiedotus koulussa ja nuorison kanssa: PLAK koodista tulisi sellainen vertailukohta samoin kuin esim. kolesterolit
- Kodinhoitajat, jotka käyvät vanhusten luona, kysyisivät hampaiden pesusta ja auttaisivat tarvittaessa hampaiden pesussa

5. Jatkotehtävä asiakasraatilaistille

Voisitko ottaa vielä jatkotehtävää ja omassa piirissä ottaa asian esille:

- 1) mikä on asenne pesuun ennen hoitoa?
- 2) mitä ideoita asian parantamiseksi?

Asiakasraati otti vastaan jatkotehtävän

6. Seuraava asiakasraati 21.11.2023 klo 17.30-19.30